

**Φορέας Διασφάλισης και Πιστοποίησης της Ποιότητας της
Ανώτερης Εκπαίδευσης**

Κυπριακή Δημοκρατία

**Έκθεση Εξωτερικής Αξιολόγησης
Προγράμματος Σπουδών**

**Ίδρυμα: Ανοικτό Πανεπιστήμιο Κύπρου
Πρόγραμμα Σπουδών: BSc in Economics**

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

Οδηγίες.....	3
Επιτροπή Εξωτερικής Αξιολόγησης.....	4
Εισαγωγή.....	5
Ευρήματα.....	6
Συμπεράσματα και Εισηγήσεις της Επιτροπής Εξωτερικής Αξιολόγησης.....	12
Έντυπο: 300.1.....	13

ΟΔΗΓΙΕΣ:

Το παρόν έγγραφο έχει καταρτιστεί στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του Φορέα Διασφάλισης και Πιστοποίησης της Ποιότητας, στη βάση των προνοιών του «περί της Διασφάλισης και Πιστοποίησης της Ποιότητας της Ανώτερης Εκπαίδευσης και της Ίδρυσης και Λειτουργίας Φορέα για Συναφή Θέματα Νόμου του 2015» [Ν. 136 (Ι)/2015].

Το έντυπο συμπληρώνεται από την Επιτροπή Εξωτερικής Αξιολόγησης για έκαστο πρόγραμμα σπουδών. Το ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ (έντυπο αρ. 300.1) αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της έκθεσης εξωτερικής αξιολόγησης για την αξιολόγηση - πιστοποίηση προγράμματος σπουδών.

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΕΞΩΤΕΡΙΚΗΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ:

ΟΝΟΜΑ	ΤΙΤΛΟΣ	ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ / ΙΔΡΥΜΑ
Γεωργαντζής Νικόλαος	Καθηγητής	University of Reading
Δαγδιλέλης Βασίλειος	Καθηγητής	Πανεπιστήμιο Μακεδονίας
Πάνος Γεώργιος	Καθηγητής	University of Glasgow
Φιλιππόπουλος Απόστολος	Καθηγητής	Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών

ΕΙΣΑΓΩΓΗ:

I. Η διαδικασία Εξωτερικής Αξιολόγησης

- Σύντομη περιγραφή των εγγράφων που μελετήθηκαν, της επιτόπου επίσκεψης, των συναντήσεων και των υποδομών στις οποίες πραγματοποιήθηκε η επίσκεψη.

II. Διαδικασία Εσωτερικής Αξιολόγησης

- Σχόλια όσον αφορά στην ποιότητα και την πληρότητα της αίτησης που υποβλήθηκε από το ίδρυμα ανώτερης εκπαίδευσης (Έντυπο Αρ. 200.1, αλλά και όσον αφορά στην γενική αποδοχή και συμμετοχή στις διαδικασίες Διασφάλισης Ποιότητας από μέρους του Ιδρύματος, γενικότερα, και για το υπό αξιολόγηση πρόγραμμα σπουδών συγκεκριμένα.

Τα μέλη της εξωτερικής επιτροπής αξιολόγησης μελέτησαν εκ των προτέρων τα έγγραφα που ο φορέας τους παρείχε, ώστε να διαμορφώσουν μια γενική εντύπωση για το ίδρυμα εν γένει και ειδικά το προτεινόμενο πρόγραμμα, BSc in Economics. Σε σύντομη πρό της επί τόπου επίσκεψης συνάντηση συντονισμού μεταξύ των μελών της επιτροπής συζητήθηκαν κυρίως θέματα που σε γενικές γραμμές αφορούσαν το πρόγραμμα σπουδών και τη συνάφεια των βιογραφικών των προτεινόντων ακαδημαϊκών με το υλικό που κατατέθηκε σε σχέση με τους επί μέρους οδηγούς σπουδών.

Κατά την επιτόπου επίσκεψη, πραγματοποιήθηκε προκαταρκτική συνάντηση με τον φορέα, και κατόπιν συνάντηση με τους υπευθύνους από πλευράς ιδρύματος και προγράμματος σπουδών στο κτίριο του Ανοικτού Πανεπιστημίου Κύπρου στα Λατσία.

Η επιτόπου επίσκεψη με τα μέλη του Ανοικτού Πανεπιστημίου Κύπρου πραγματοποιήθηκε μέσα σε κλίμα συναδελφικής συνεργασίας. Οι εκπρόσωποι του προτεινόντος ιδρύματος επέδειξαν εξαιρετικό ζήλο στην παροχή όλων των δυνατών πληροφοριών που ζητήθηκαν από την επιτροπή εξωτερικής αξιολόγησης. Θεωρείται άξιο επαίνου ότι σε κάθε στιγμή υπήρχε τουλάχιστον ένα διοικητικό ή ακαδημαϊκό μέλος του ιδρύματος που να κατέχει τις απαραίτητες πληροφορίες για την απάντηση κάθε επί μέρους ερωτήματος της επιτροπής.

Τέλος, οι εν γένει διαδικασίες που το ίδρυμα ακολουθεί για τη διασφάλιση της ποιότητας γενικά και σε σχέση με το προτεινόμενο πρόγραμμα ειδικά, κρίθηκαν απόλυτα ικανοποιητικές.

ΕΥΡΗΜΑΤΑ:

1. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΔΙΔΑΚΤΙΚΟΥ ΕΡΓΟΥ – ΔΙΑΘΕΣΙΜΟΙ ΠΟΡΟΙ

- Οργάνωση διδακτικού έργου
- Διδασκαλία
- Διδακτικό προσωπικό

Σε γενικές γραμμές, η επιτροπή διαπίστωσε έναν υψηλό βαθμό ικανοποίησης των διεθνώς κρατούντων κανόνων στη θέσπιση παρομοίων προγραμμάτων. Ειδικά, εντοπίστηκαν αρκετοί τομείς στους οποίους οι ακολουθούμενες πρακτικές αποτελούν παράδειγμα προς μίμηση για άλλα προγράμματα σπουδών.

Συγκεκριμένα, ο τρόπος λειτουργίας και το βιβλιογραφικό υλικό που παρέχει η βιβλιοθήκη θεωρήθηκαν σαν αποτέλεσμα μιας βέλτιστης πρακτικής, ειδικά όσον αφορά την ταξινόμηση και τους μηχανισμούς πρόσβασης από τους χρήστες. Σημειώνεται ότι υπάρχουν περιθώρια βελτίωσης σε σχέση με την πρόσβαση σε βάσεις δεδομένων για έρευνα.

Επίσης, κατά την επικοινωνία με φοιτητές η επιτροπή διαπίστωσε έναν υψηλό βαθμό διαθεσιμότητας και επικοινωνίας του προσωπικού με τους φοιτητές.

Τέλος, θεωρούνται βέλτιστες πρακτικές η θέσπιση του ορίου 48 ωρών για απάντηση στα αιτήματα φοιτητών και η χρησιμοποίηση του διαθέσιμου λογισμικού για τον εντοπισμό πιθανής λογοκλοπής.

Κύριο χαρακτηριστικό του προγράμματος είναι η εισδοχή και εκπαίδευση ατόμων με διάφορες δραστηριότητες πέραν των σπουδών. Επομένως, εκ της φύσεως του προγράμματος, οι διαθέσιμες εκπαιδευτικές τεχνολογίες υποστήριξης μάθησης αποτελούν πρότυπο.

Σε σχέση με την συνάφεια του διδακτικού προσωπικού με το υλικό που προτείνεται στους οδηγούς σπουδών, η επιτροπή εκφράζει την επιφύλαξή της, δεδομένης της ρευστής παρούσας κατάστασης όσον αφορά την οριστικοποίηση της συνεργασίας μεταξύ του πανεπιστημίου και των ακαδημαϊκών που αποτέλεσαν τη συμβουλευτική ομάδα που εμπλέκεται στα διδακτέα περιεχόμενα της πρότασης.

Τέλος, προτείνεται, δεδομένης της ονομασίας του προγράμματος (BSc in Economics), να επανεξεταστεί σε κατάλληλη μέλλουσα ευκαιρία η ανάθεση της εν γένει υψηλής ακαδημαϊκής εποπτείας του προγράμματος σε ομάδα καθηγητών που να περιλαμβάνει μέλη με πρωτογενές ερευνητικό πεδίο την οικονομική θεωρία και πολιτική.

2. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ ΚΑΙ ΤΙΤΛΟΙ ΣΠΟΥΔΩΝ

- Σκοπός και μαθησιακά αποτελέσματα του Προγράμματος Σπουδών
- Δομή και Περιεχόμενο του Προγράμματος Σπουδών
- Διασφάλιση Ποιότητας του Προγράμματος Σπουδών
- Διαχείριση του Προγράμματος Σπουδών
- Διεθνής Διάσταση του Προγράμματος Σπουδών
- Σύνδεση με την Αγορά Εργασίας και την Κοινωνία

Σε γενικές γραμμές, η εξωτερική επιτροπή αξιολόγησης θεώρησε το πρόγραμμα σπουδών επαρκές ως βάση για τη μετάδοση των περιεχομένων που απαιτούνται για παρόμοιους τίτλους σε ιδρύματα του εξωτερικού. Θεωρήθηκε πάντως αναγκαίο να ληφθούν υπόψη οι παρακάτω συστάσεις.

Παρατηρείται ότι η λίστα με τα αναμενόμενα μαθησιακά αποτελέσματα των ενοτήτων του προγράμματος είναι ιδιαίτερα ευρεία και όχι επαρκώς σαφής. Προτείνεται η υιοθέτηση μιας μικρότερης και πιο εύκολα διαχειρίσιμης λίστας με αναμενόμενα μαθησιακά αποτελέσματα, στα πρότυπα της πρακτικής των SMART objectives.

Προτείνεται μια εμπειριστατωμένη αναθεώρηση της σχέσης του τίτλου σπουδών με τα προτεινόμενα μαθήματα και τα σχετικά περιεχόμενά τους. Για παράδειγμα, ενδείκνυται η αντικατάσταση κάποιων λιγότερο συναφών μαθημάτων κορμού με μαθήματα όπως Διεθνή Οικονομικά, Δημόσια Οικονομικά, Βιομηχανική Οργάνωση κ.τ.λ.

Συγκεκριμένα, προτείνεται μια εμπειριστατωμένη αναθεώρηση της σχέσης του τίτλου σπουδών με τα προτεινόμενα μαθήματα, όπως και ένας πιο λεπτομερής προσδιορισμός του περιεχομένου των μαθημάτων. Επίσης, παρατηρείται μία σχετική επανάληψη των ιδίων περιεχομένων σε διάφορα μαθήματα. Σε σχέση με την ευρύτητα και την έλλειψη σαφήνειας των αναμενόμενων μαθησιακών αποτελεσμάτων, προτείνεται μία σαφέστερη αντιστοίχιση της ύλης και περιεχομένων του κάθε μαθήματος με μία μικρότερη και πιο συγκεκριμένη λίστα αναμενόμενων μαθησιακών αποτελεσμάτων για κάθε μάθημα.

Σημειώνεται ότι, παρότι το πρόγραμμα βρίσκεται σε φάση διαμόρφωσης, οι ενδείξεις κατά την επίσκεψη που πραγματοποιήθηκε ήταν θετικές ως προς τη μελλοντική διασφάλιση ποιότητας σπουδών. Επίσης, κρίνεται ότι η διεθνής διάσταση των προγραμμάτων σπουδών θα είναι ικανοποιητική και συγκρίσιμη με αντίστοιχα προγράμματα.

Τέλος, οι τρεις εξειδικεύσεις του προγράμματος διαφαίνεται να προκύπτουν από διαπιστωμένες ανάγκες της αγοράς εργασίας. Πιθανώς μία έρευνα από την πλευρά της οπτικής των εργοδοτών θα παρείχε την απαραίτητη συμπληρωματική εικόνα.

3. ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΕΡΓΟ ΚΑΙ ΣΥΝΕΡΓΕΙΑ ΜΕ ΤΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ

- **Συνέργεια Έρευνας Διδασκαλίας**

Η έρευνα των προτεινόντων ακαδημαϊκών συμβούλων που κατάρτησαν τους οδηγούς σπουδών κρίνεται επαρκής και σε μερικές περιπτώσεις άριστη σύμφωνα με τα διεθνή πρότυπα. Επίσης, η συνάφεια μεταξύ ερευνητικού και διδακτικού έργου θεωρείται υψηλού επιπέδου. Παρόλα αυτά, λόγω της φύσεως του προγράμματος, αλλά και του τομέα των οικονομικών σε προπτυχιακό επίπεδο, η αναμενόμενη διάχυση των αποτελεσμάτων και διαδικασιών της έρευνας στη διδασκαλία αναμένεται να είναι μάλλον έμμεση.

4. ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ, ΦΟΙΤΗΤΙΚΗΣ ΜΕΡΙΜΝΑΣ ΚΑΙ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ ΤΟΥ ΔΙΔΑΚΤΙΚΟΥ ΕΡΓΟΥ

- **Διοικητικοί Μηχανισμοί**
- **Υποδομές/Υποστήριξη**
- **Οικονομικοί Πόροι**

Κατά την επί τόπου επίσκεψη διαπιστώθηκε ένας υψηλός βαθμός διοικητικής αποτελεσματικότητας σέ όλους τους τομείς του διοικητικού έργου. Επί πλέον, θεωρείται αξιόπαινη η προσπάθεια ενημέρωσης των μέτρων υποστήριξης φοιτητών με ειδικές ικανότητες, μέσω άμεσης επικοινωνίας με τους ειδικούς φορείς.

Τόσο οι υποδομές όσο και οι πόροι που διατίθενται από το προτείνον ίδρυμα θεωρούνται επαρκείς για τη διεκπεραίωση του διδακτικού έργου που απαιτεί το πρόγραμμα σπουδών. Πάντως, σημειώνεται ότι είναι επιθυμητή η πιστοποίηση εκπαίδευσης του προσωπικού, με έμφαση στην επιμόρφωση σε μεθόδους διδασκαλίας, στην εκπαίδευση ενηλίκων και στις νέες τεχνολογίες.

5. ΕΞ ΑΠΟΣΤΑΣΕΩΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ

Σχετικά με το Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών Εξ Αποστάσεως (στο εξής «ΠΠΣεξΑ»), η Επιτροπή Εξωτερικής Αξιολόγησης (στο εξής ΕΕΑ) έχει να κάνει ορισμένες παρατηρήσεις.

Η ανατροφοδότηση των διδασκόντων αναφορικά με την αξιολόγηση του διδακτικού τους έργου από τις φοιτήτριες και τους φοιτητές κρίνεται ως ικανοποιητική, καθώς έχουν προσδιοριστεί συγκεκριμένες διαδικασίες, σαφώς καθορισμένες, για το θέμα αυτό. Ήδη η ΕΕΑ ενημερώθηκε ότι έχει εκπονηθεί σχετικό ερωτηματολόγιο, το οποίο και παραδόθηκε στην ΕΕΑ και αφορά την αξιολόγηση των διδασκόντων από τις φοιτήτριες και τους φοιτητές.

Οι νέοι προσλαμβανόμενοι διδάσκοντες για το ΠΠΣεξΑ δεν έχουν κατ' ανάγκη τις απαραίτητες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες για να διδάξουν σε ένα Προπτυχιακό Πρόγραμμα εξ Αποστάσεως, δεδομένου ότι αυτή δεν είναι τυπικά μια απαίτηση για την πρόσληψή τους. Αυτό ισχύει, τόσο για τα μόνιμα μέλη του Εκπαιδευτικού Προσωπικού, όσο και για τους προσλαμβανόμενους ΣΕΠ.

Το ΠΠΣεξΑ περιλαμβάνει ωστόσο πολλές διαδικασίες που διασφαλίζουν ως τελικό αποτέλεσμα την απόκτηση των απαιτούμενων γνώσεων, ικανοτήτων και δεξιοτήτων, εκ μέρους του νέου προσλαμβανόμενου ακαδημαϊκού / διδακτικού προσωπικού. Παρόλα αυτά, αυτές οι διαδικασίες προκαταρκτικής προετοιμασίας αλλά και συνεχούς επικαιροποίησης των γνώσεων, τόσο των νέων (=μη-πεπειραμένων) όσο και των παλαιότερων διδασκόντων, θα πρέπει μάλλον να ενισχυθεί στο ιδιαίτερο τμήμα που σχετίζεται με την τηλεδιάσκεψη. Συγκεκριμένα, προτείνεται να συμπεριληφθεί μια κατάρτιση εστιασμένη στις ιδιαιτερότητες της σύγχρονης εκπαίδευσης – όχι κατ' ανάγκη μακρόχρονη. Η σχετική Μονάδα εξ Αποστάσεως Μάθησης του Πανεπιστημίου θα πρέπει εξάλλου με συστηματικό τρόπο να ενημερώνει τους νέους (=μη πεπειραμένους), αλλά και τους πιο πεπειραμένους διδάσκοντες, τόσο για τις καλές πρακτικές στη σύγχρονη και τη μεικτή (blended) εκπαίδευση, όσο και για τα σημαντικά ερευνητικά ευρήματα για τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματά της κάθε μιας (ενδεχομένως και με σποραδικά σεμινάρια, προσκλήσεις έγκριτων ερευνητών και επιστημόνων, ανταλλαγή απόψεων με ομόλογα τμήματα άλλων Ιδρυμάτων, με ανταλλαγές ειδικών μέσω Ευρωπαϊκών προγραμμάτων κ.ά.). Είναι προφανές ότι και εσωτερικές διαδικασίες ενημέρωσης (από πεπειραμένους διδάσκοντες προς τους νεότερους) μπορούν να είναι πολύ αποτελεσματικές. Επισημαίνεται, για παράδειγμα, ότι στις τηλεδιασκέψεις είναι εξαιρετικά σημαντικό η διδασκαλία να περιλαμβάνει διαδραστικές δραστηριότητες, αλλιώς υπάρχει σημαντικός κίνδυνος κόπωσης των σπουδαστριών και σπουδαστών. Καθώς το εν λόγω ΠΠΣεξΑ είναι ένα καινούριο πρόγραμμα, η ύπαρξη στέρεων μηχανισμών, θεσμοθετημένων και υπό έλεγχο, και για την εξασφάλιση υψηλής ποιότητας μαθημάτων θα έχει μια συνολική πολύ θετική επίδραση στην περαιτέρω πορεία του προγράμματος.

Οι μηχανισμοί ελέγχου της επίδοσης των φοιτητών κρίνονται ως πολύ ικανοποιητικοί. Οι αξιολογήσεις των σπουδαστών γενικά εντάσσονται μέσα σε ένα καλά προσδιορισμένο πλαίσιο και οι σχετικές διαδικασίες φαίνονται ότι εφαρμόζονται ισότιμα για όλους τους σπουδαστές και τις σπουδάστριες και με συνέπεια. Επίσης, οι τελικές εξετάσεις σε κάθε ΘΕ διενεργούνται με φυσική παρουσία των φοιτητριών και φοιτητών και εξασφαλίζονται, σύμφωνα με όσα αναγράφονται στο σχετικό εσωτερικό κανονισμό εξετάσεων, αλλά και κατετέθησαν από την ακαδημαϊκώς υπεύθυνη του ΠΠΣεξΑ, όλες οι προδιαγραφές ποιότητας και διευκόλυνσης πρόσβασης για άτομα που βρίσκονται σε άλλες χώρες, έχουν κινητικά ή άλλα φυσικά προβλήματα. Θα πρέπει ωστόσο να επισημανθεί ότι το ΠΠΣεξΑ δε φαίνεται να έχει ιδιαίτερους κανόνες, σαφώς προσδιορισμένους, που να διέπουν τη διαχείριση των data από τις δραστηριότητες των σπουδαστών, με σεβασμό τόσο στην ακαδημαϊκή δεοντολογία, όσο και γενικότερα στην ιδιωτικότητα των σπουδαστών. Δε φαίνεται επίσης οι φοιτήτριες και οι φοιτητές να ενημερώνονται, με σαφή τρόπο (για παράδειγμα με ένα γραπτό κείμενο ή μια ανακοίνωση) για το θέμα αυτό, από την αρχή του Προγράμματος. Η ενημέρωση αυτή θα ήταν μια καλή πρακτική.

Ένα στοιχείο που χρήζει ιδιαίτερης προσοχής σχετίζεται με την παρουσία των σπουδαστών στο πλαίσιο των σύγχρονων συνεδριών (τηλεδιάσκεψης). Συγκεκριμένα, αν έγινε καλά αντιληπτή η λειτουργία του ΠΠΣεξΑ, είναι δυνατόν, τουλάχιστον θεωρητικά, κάποιος να ολοκληρώσει τις σπουδές του (όλων των ετών) χωρίς να μετέχει σε καμία συνεδρία διδασκαλίας. Αυτό, θέτει ένα θέμα ακαδημαϊκότητας, καθώς οι προδιαγραφές προσιδιάζουν σε ένα MOOC, παρά σε ένα Πρόγραμμα Σπουδών Πανεπιστημιακού επιπέδου. Η παρακολούθηση ενός βιντεοσκοπημένου μαθήματος είναι υποκατάστατο και όχι ισοδύναμο του πραγματικού μαθήματος. Αν ήταν έτσι, σε τελευταία, ανάλυση, θα μπορούσαν οι διδάσκοντες να βιντεοσκοπήσουν από την αρχή όλα τα μαθήματα, να τα αναρτήσουν και να μη γίνονται σύγχρονες συνεδρίες. Γίνεται αντιληπτό ότι οι φοιτητές και φοιτήτριες θα είναι ενδεχομένως ενήλικοι με υποχρεώσεις κοινωνικές, εργασία και λοιπές υποχρεώσεις (υπόθεση που μένει να επαληθευτεί όταν θα αρχίσει το πρόγραμμα). Η ΕΕΑ εκτιμά ότι ένα ποσοστό παρουσιών στις σύγχρονες συνεδρίες είναι απαραίτητο, ιδιαίτερα σε ένα γενικό πρόγραμμα οικονομικών όπως το BSc Economics, αλλιώς η σπουδή στο Πανεπιστήμιο εκπίπτει σε μια διαδικασία όπου απουσιάζει εντελώς η αλληλεπίδραση σε πραγματικό χρόνο μεταξύ των μελών της ακαδημαϊκής κοινότητας. Το ποσοστό αυτό των παρουσιών μπορεί να καθοριστεί από το ίδιο το ΠΠΣεξΑ.

Οι υποδομές και οι μηχανισμοί υποστήριξης των σπουδαστριών και σπουδαστών κρίνονται ως ικανοποιητικές και είναι εύκολα προσβάσιμες. Οι σπουδάστριες και οι σπουδαστές ενημερώνονται επαρκώς για τις διαθέσιμες εκπαιδευτικές υποδομές του ΠΠΣεξΑ και υπάρχουν διαδικασίες κατάρτισης και ενημέρωσης τους, εφόσον χρειαστεί. Υπάρχουν διαδικασίες, συστηματικές, για τον έλεγχο και τη βελτίωση των υπηρεσιών αυτών.

Το εν γένει διδακτικό υλικό (που περιλαμβάνει εγχειρίδια, αλλά και πολυμεσικούς πόρους (όπως βίντεο πρωτογενή, αλλά και παραπομπές σε γνωστές πηγές ψηφιακών πόρων, βάσεων δεδομένων κ.λπ., καθώς και σε εξειδικευμένα ψηφιακά αποθετήρια) πληροί τα κριτήρια διδακτικού υλικού της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης και, σύμφωνα με τις δηλώσεις των υπευθύνων του ΠΜΣεξΑ, θα επικαιροποιείται τακτικά. Ακόμη, οι υπηρεσίες ηλεκτρονικής βιβλιοθήκης είναι πολύ υψηλού επιπέδου και εναρμονίζονται με τις διεθνείς πρακτικές. Η δόμηση του υλικού σε χρονικές ενότητες στην πλατφόρμα moodle φαίνεται να είναι καλή. Δυστυχώς, τα μέλη της ΕΕΑ δεν απέκτησαν πρόσβαση στο χώρο της πλατφόρμας, ώστε να εκφέρουν μια εμπειριστατωμένη γνώμη για το σύνολο των δραστηριοτήτων που υλοποιούνται ανά εβδομάδα κ.λπ. Οι σπουδάστριες και οι σπουδαστές, αλλά και οι διδάσκουσες και οι διδάσκοντες, προγραμματίζεται να έχουν άμεση και απρόσκοπτη πρόσβαση στους ψηφιακούς αυτούς πόρους, από οπουδήποτε (υπό την προφανή αίρεση της ύπαρξης σύνδεσης με το Διαδίκτυο).

Γενικά οι υποδομές για την εξ αποστάσεως εκπαίδευση είναι καλής ποιότητας και είναι στο επίπεδο ομολογών υποδομών άλλων Ευρωπαϊκών Πανεπιστημίων και διεθνώς.

Το επίπεδο σπουδών των διδασκόντων του προδιαγράφεται να είναι υψηλό (από την άποψη των απαιτούμενων τυπικών προσόντων), καθώς προγραμματίζεται να είναι όλες και όλοι ενεργά μέλη ΔΕΠ. Όσον αφορά τους ΣΕΠ, οι οποίοι θα υλοποιήσουν ένα σημαντικό μέρος του όλου ΠΠΣεξΑ, οι σχετικοί κανονισμοί του ΑΠΚυ διασφαλίζουν ότι θα έχουν τα απαιτούμενα προσόντα και την απαραίτητη εμπειρία. Ειδικότερα για την εξ αποστάσεως εκπαίδευση, έχει γίνει σχετική αναφορά ανωτέρω.

6. ΔΙΔΑΚΤΟΡΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΣΠΟΥΔΩΝ

Δεν αφορά το προτεινόμενο πρόγραμμα σπουδών και την παρούσα έκθεση.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΚΑΙ ΕΙΣΗΓΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΞΩΤΕΡΙΚΗΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ¹

- Η παρούσα κατάσταση του προγράμματος, καλές πρακτικές, αδυναμίες που εντοπίστηκαν κατά τη διαδικασία εξωτερικής αξιολόγησης από την Επιτροπή Εξωτερικής Αξιολόγησης, εισηγήσεις για βελτίωση.

Η Επιτροπή Εξωτερικής Αξιολόγησης (ΕΕΑ), έχοντας υπόψη τις επί μέρους παρατηρήσεις που διατυπώνονται στις επόμενες σελίδες κατέληξε σε ομόφωνη αποδοχή των εν γένει χαρακτηριστικών του προτεινομένου προγράμματος BSc Economics του Ανοικτού Πανεπιστημίου Κύπρου, σύμφωνα με την κατατεθείσα πρόταση.

Χωρίς να τίθεται σε αμφιβολία η παραπάνω θετική εισήγηση της ΕΕΑ, επισημαίνεται ωστόσο ότι διαπιστώθηκαν οι παρακάτω τομείς που επιδέχονται βελτίωση:

- Συνιστάται η αναθεώρηση του προτεινομένου προγράμματος σπουδών, ούτως ώστε το πρόγραμμα, να μην να προσφέρει τις τρεις εξειδικεύσεις, αλλά ταυτόχρονα να είναι συμβατό με τον τίτλο BSc in Economics (σύμφωνα με τα σχετικά σχόλια στην Ενότητα 2 του εντύπου 300.1).
- Συνιστάται η κατά το δυνατό και επιθυμητό προσαρμογή των οδηγών σπουδών, ούτως ώστε να διευκρινίζουν τη λίστα των αναμενομένων μαθησιακών αποτελεσμάτων και να διευκολύνουν την ταυτοποίηση μεταξύ στόχων και περιεχομένου, εξασφαλίζοντας ένα μεγαλύτερο βαθμό εσωτερικής συνέπειας (αποφυγή επικαλύψεων μεταξύ μαθημάτων κ.τ.λ., σύμφωνα με τα σχετικά σχόλια στην Ενότητα 2 του εντύπου 300.1).
- Συνιστάται να θεσμοθετηθεί ένας ελάχιστος αριθμός παρουσιών των φοιτητών στις σύγχρονες συνεδρίες (σύμφωνα με το σχετικό σχόλιο στην Ενότητα 5 του εντύπου 300.1).

¹ Σημειώνεται ότι στο σημείο αυτό, η Επιτροπή Εξωτερικής Αξιολόγησης αναμένεται να τεκμηριώσει τα ευρήματα και τις εισηγήσεις της στη βάση του Εντύπου με αρ. 300.1. Δεν αναμένεται από την Επιτροπή Εξωτερικής Αξιολόγησης να υποβάλει εισήγηση για έγκριση ή απόρριψη του υπό αξιολόγηση προγράμματος σπουδών. Η εν λόγω απόφαση εμπίπτει στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του Συμβουλίου του Φορέα Διασφάλισης και Πιστοποίησης της Ποιότητας της Ανώτερης Εκπαίδευσης.

Κριτήρια και Δείκτες Ποιότητας Εξωτερική Αξιολόγηση Προγράμματος Σπουδών

Ίδρυμα:	Ανοικτό Πανεπιστήμιο Κύπρου
Τίτλος Προγράμματος:	BSc Economics
Διάρκεια Προγράμματος:	4 έτη
Ημερομηνία Αξιολόγησης:	14-15/02/2017

Το παρόν έγγραφο έχει καταρτιστεί στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του Φορέα Διασφάλισης και Πιστοποίησης της Ποιότητας, στη βάση των προνοιών του «περί της Διασφάλισης και Πιστοποίησης της Ποιότητας της Ανώτερης Εκπαίδευσης και της Ίδρυσης και Λειτουργίας Φορέα για Συναφή Θέματα Νόμου του 2015» [Ν. 136 (Ι)/2015].

Το έγγραφο περιγράφει τα κριτήρια και τους δείκτες ποιότητας που θα εφαρμόζονται για την αξιολόγηση των προγραμμάτων σπουδών των ιδρυμάτων ανώτερης εκπαίδευσης από την Επιτροπή Εξωτερικής Αξιολόγησης.

ΟΔΗΓΙΕΣ: Σημειώστε για κάθε δείκτη ή κριτήριο αυτό που ισχύει.

1. Εφαρμόζεται στον ελάχιστο βαθμό
2. Ισχύει σε μη ικανοποιητικό Βαθμό
3. Ισχύει σε ικανοποιητικό Βαθμό
4. Ισχύει σε πολύ ικανοποιητικό βαθμό
5. Ισχύει και αποτελεί καλή πρακτική

Επισημαίνεται ότι, σε περίπτωση κριτηρίων που δεν μπορούν να εφαρμοστούν, λόγω της φύσης του ιδρύματος ή / και του προγράμματος σπουδών, να σημειώνεται Δ / Ε = Δεν εφαρμόζεται και να εξηγήσετε ποια είναι η αντίστοιχη πολιτική του Ιδρύματος για το συγκεκριμένο κριτήριο

Μέλη Επιτροπής Εξωτερικής Αξιολόγησης

ΟΝΟΜΑ	ΤΙΤΛΟΣ	ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ / ΙΔΡΥΜΑ
Γεωργαντζής Νικόλαος	Καθηγητής	University of Reading
Δαγδιλέλης Βασίλειος	Καθηγητής	Πανεπιστήμιο Μακεδονίας
Πάνος Γεώργιος	Καθηγητής	University of Glasgow
Φιλιππίδης Απόστολος	Καθηγητής	Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών

Ημερομηνία και Ώρα Επιτόπιας Επίσκεψης: 14/02/2017, 09.00-17.00

Διάρκεια Επιτόπιας Επίσκεψης: 8 ώρες

1. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΔΙΔΑΚΤΙΚΟΥ ΕΡΓΟΥ – ΔΙΑΘΕΣΙΜΟΙ ΠΟΡΟΙ							
1.1	Οργάνωση διδακτικού έργου	1	2	3	4	5	
1.1.1	Τα κριτήρια εισδοχής φοιτητών/τριών στο πρόγραμμα σπουδών βασίζονται σε σαφείς κανονισμούς και στη συνεπή εφαρμογή τους.				X		
1.1.2	Ο αριθμός φοιτητών κατά μάθημα επιτρέπει την εποικοδομητική διδασκαλία και επικοινωνία και συγκρίνεται θετικά με τα ισχύοντα διεθνή πρότυπα ή/και διεθνείς πρακτικές.				X		
1.1.3	Η οργάνωση της εκπαιδευτικής διαδικασίας εξασφαλίζει την ποιοτική υλοποίηση των στόχων του προγράμματος σπουδών και την επίτευξη των μαθησιακών αποτελεσμάτων. Συγκεκριμένα λαμβάνονται υπόψη:				X		
	1.1.3.1	Η εφαρμογή συγκεκριμένου ακαδημαϊκού ημερολογίου και η έγκαιρη δημοσιοποίησή του.				X	
	1.1.3.2	Η γνωστοποίηση αναλυτικών περιγραμμάτων σπουδών στους φοιτητές/τριες και η εφαρμογή τους από τους διδάσκοντες.				X	
	1.1.3.3	Οι επικαιροποιημένες ιστοσελίδες των μαθημάτων με συμπληρωματικό εκπαιδευτικό υλικό				X	
	1.1.3.4	Οι διαδικασίες εκπόνησης πτυχιακών και μεταπτυχιακών εργασιών / πρακτικής άσκησης		Δ	/	Ε	
	1.1.3.5	Οι διαδικασίες διεξαγωγής και η μορφή εξετάσεων και αξιολόγησης φοιτητών/τριών.				X	
	1.1.3.6	Η αποτελεσματική ενημέρωση των φοιτητών/τριών και διευκόλυνση της συμμετοχής της στη βελτίωση της εκπαιδευτικής διαδικασίας.				X	
1.1.4	Παρέχονται στους φοιτητές/τριες του προγράμματος σπουδών, επαρκείς και σύγχρονοι μαθησιακοί πόροι περιλαμβανομένων:				X		
	1.1.4.1	των εγκαταστάσεων			X		
	1.1.4.2	της βιβλιοθήκης				X	
	1.1.4.3	της υποδομής				X	
	1.1.4.4	της φοιτητικής μέριμνας				X	

	1.1.4.5	της ακαδημαϊκής καθοδήγησης					X	
1.1.5	Εφαρμόζεται πολιτική τακτικής και αποτελεσματικής επικοινωνίας διδασκόντων – φοιτητών							X
1.1.6	Οι διδάσκοντες κάθε μαθήματος παρέχουν έγκαιρη και αποτελεσματική ανατροφοδότηση στους φοιτητές τους.						X	
1.1.7	Οι θεσμοθετημένοι μηχανισμοί για τη στήριξη των φοιτητών και την επικοινωνία με το διδακτικό προσωπικό είναι αποτελεσματικοί.							X
1.1.8	Οι μηχανισμοί ελέγχου της επίδοσης των φοιτητών είναι αποτελεσματικοί.						X	
1.1.9	Οι μηχανισμοί στήριξης των φοιτητών/τριών με προβληματική ακαδημαϊκή επίδοση είναι αποτελεσματικοί.						X	
1.1.10	Οι διαδικασίες ακαδημαϊκής συμβουλευτικής (mentoring) είναι διαφανείς και αποτελεσματικές σε προπτυχιακά και μεταπτυχιακά προγράμματα και λαμβάνονται υπόψη στον υπολογισμό του ακαδημαϊκού φόρτου.						X	
1.1.11	Στο πρόγραμμα σπουδών εφαρμόζεται αποτελεσματική πολιτική για την πρόληψη και εντοπισμό της λογοκλοπής.							X
1.1.12	Στο πρόγραμμα σπουδών οι μηχανισμοί διαχείρισης παραπόνων και επίλυσης διαφορών είναι ικανοποιητικοί.						X	

Αιτιολογήστε την αριθμητική αξιολόγηση και σημειώστε τα επιπρόσθετα σχόλια που πιθανόν να έχετε για το κάθε κριτήριο/δείκτη.

1.1.2: Τονίζεται ότι ως «μάθημα» εννοείται η θεματική ενότητα/τμήμα που παρακολουθεί και λαμβάνοντας υπόψη ότι ο προτινόμενος αριθμός φοιτητών ανά τμήμα που παρακολουθεί είναι 30.

1.1.4.2: Ο τρόπος λειτουργίας και το βιβλιογραφικό υλικό που παρέχει η βιβλιοθήκη θεωρήθηκαν σαν αποτέλεσμα μιας βέλτιστης πρακτικής, ειδικά όσον αφορά την ταξινόμηση και τους μηχανισμούς πρόσβασης από τους χρήστες. Σημειώνεται ότι υπάρχουν περιθώρια βελτίωσης σε σχέση με την πρόσβαση σε βάσεις δεδομένων για έρευνα.

1.1.5: Κατά την επικοινωνία με φοιτητές η επιτροπή διαπίστωσε έναν υψηλό βαθμό διαθεσιμότητας και επικοινωνίας του προσωπικού.

1.1.7: Θεωρείται βέλτιστη πρακτική η θέσπιση του ορίου 48 ορών για απάντηση στα αιτήματα φοιτητών.

1.1.11: Θεωρείται βέλτιστη πρακτική η χρησιμοποίηση του διαθέσιμου λογισμικού για τον εντοπισμό πιθανής λογοκλοπής.

Σημειώστε:

- α) τον προσδοκώμενο αριθμό Κύπριων και αλλοδαπών φοιτητών στο πρόγραμμα σπουδών
35% Κύπριοι / 65% από άλλες χώρες
- β) από ποιες χώρες αναμένεται ο μεγαλύτερος αριθμός φοιτητών
Ελλάδα (64%)
- γ) τον μέγιστο προγραμματισμένο αριθμό φοιτητών κατά τμήμα
30

1.2	Διδασκαλία	1	2	3	4	5
1.2.1	Η μεθοδολογία του κάθε μαθήματος είναι κατάλληλη για την επίτευξη του σκοπού του μαθήματος και των επιμέρους θεματικών ενοτήτων.				X	
1.2.2	Η μεθοδολογία του κάθε μαθήματος είναι κατάλληλη για ενήλικες.					X
1.2.3	Γίνεται συνεχής-διαμορφωτική αξιολόγηση και ανατροφοδότηση των φοιτητών σε τακτά διαστήματα.				X	
1.2.4	Το σύστημα και τα κριτήρια αξιολόγησης και ανατροφοδότησης των επιδόσεων των φοιτητών/τριών στα μαθήματα είναι σαφή, επαρκή και σε γνώση των φοιτητών/τριών.				X	
1.2.5	Εφαρμόζονται εκπαιδευτικές δραστηριότητες που ενθαρρύνουν την ενεργό συμμετοχή των φοιτητών/τριών στη μαθησιακή διαδικασία.				X	
1.2.6	Στη διδασκαλία υιοθετείται η χρήση σύγχρονων εκπαιδευτικών τεχνολογιών που συνάδουν με διεθνή πρότυπα, συμπεριλαμβανομένης πλατφόρμας ηλεκτρονικής υποστήριξης μάθησης.					X
1.2.7	Το διδακτικό υλικό (βιβλία, εγχειρίδια, επιστημονικά περιοδικά, βάσεις δεδομένων και διδακτικές σημειώσεις) πληροί τις προδιαγραφές που προβλέπει η μεθοδολογία των επιμέρους μαθημάτων του προγράμματος σπουδών και επικαιροποιείται σε τακτά χρονικά διαστήματα.				X	

Αιτιολογήστε την αριθμητική αξιολόγηση και σημειώστε τα επιπρόσθετα σχόλια που πιθανόν να έχετε για το κάθε κριτήριο/δείκτη.

1.2.2: Είναι κύριο χαρακτηριστικό του προγράμματος η εισδοχή και εκπαίδευση ατόμων με διάφορες δραστηριότητες πέραν των σπουδών.
1.2.6: Εκ της φύσεως του προγράμματος, οι διαθέσιμες εκπαιδευτικές τεχνολογίες υποστήριξης μάθησης αποτελούν πρότυπο.

1.3	Διδακτικό Προσωπικό	1	2	3	4	5
1.3.1	Ο αριθμός του ακαδημαϊκού προσωπικού, πλήρους και αποκλειστικής απασχόλησης, και τα γνωστικά αντικείμενα του προσωπικού αυτού υποστηρίζουν επαρκώς το πρόγραμμα σπουδών.				X	
1.3.2	Οι διδάσκοντες κάθε μαθήματος έχουν συναφή τυπικά και ουσιαστικά προσόντα για τη διδασκαλία του μαθήματος, όπως περιγράφονται στις σχετικές νομοθεσίες, περιλαμβανομένων των ακόλουθων:				X	
1.3.2.1	Εξειδίκευση στα διδασκόμενα μαθήματα, με προτίμηση διδακτορικό στο θέμα.				X	
1.3.2.2	Δημοσιεύσεις στο γνωστικό αντικείμενο				X	
1.3.3	Τα γνωστικά αντικείμενα των Επισκεπτών Καθηγητών υποστηρίζουν επαρκώς το πρόγραμμα σπουδών.				X	
1.3.4	Το Ειδικό Διδακτικό Προσωπικό έχει τα απαιτούμενα προσόντα, επαρκή επαγγελματική πείρα και εξειδίκευση για τη διδασκαλία περιορισμένου αριθμού μαθημάτων του προγράμματος σπουδών.				X	
1.3.5	Σε κάθε πρόγραμμα σπουδών, το Ειδικό Διδακτικό Προσωπικό δεν υπερβαίνει το 30% του διδακτικού ερευνητικού προσωπικού.		Δ	/	Ε	
1.3.6	Το διδακτικό προσωπικό κάθε ιδιωτικής και δημόσιας σχολής κατά ποσοστό όχι μικρότερο του 70% κατέχει αναγνωρισμένο ακαδημαϊκό τίτλο κατά μία βαθμίδα ανώτερο από το επίπεδο του προγράμματος στο οποίο διδάσκει.				X	
1.3.7	Ο λόγος του αριθμού μαθημάτων του προγράμματος σπουδών που διδάσκεται από ακαδημαϊκό προσωπικό πλήρους και αποκλειστικής απασχόλησης προς τον αριθμό των μαθημάτων που διδάσκεται από ακαδημαϊκό προσωπικό μερικής απασχόλησης διασφαλίζει την ποιότητα σπουδών του προγράμματος σπουδών.				X	
1.3.8	Ο λόγος του αριθμού φοιτητών προς το συνολικό αριθμό του διδακτικού προσωπικού είναι επαρκής για την υποστήριξη και τη διασφάλιση της ποιότητας του προγράμματος σπουδών.				X	
1.3.9	Ο χρόνος διδασκαλίας του ακαδημαϊκού προσωπικού δεν περιορίζει τη διεξαγωγή έρευνας, τη συγγραφή και την κοινωνική προσφορά.			X		

1.3.10	Οι μελλοντικές αποχωρήσεις / συνταξιοδοτήσεις, αναμενόμενες προσλήψεις και εξελίξεις του ακαδημαϊκού προσωπικού εξασφαλίζουν την ομαλή υλοποίηση του προγράμματος σπουδών σε ορίζοντα πενταετίας.				X	
1.3.11	Ο Συντονιστής του προγράμματος έχει τα προσόντα και την εμπειρία για να συντονίζει με επάρκεια το πρόγραμμα σπουδών.				X	

Αιτιολογήστε την αριθμητική αξιολόγηση και σημειώστε τα επιπρόσθετα σχόλια που πιθανόν να έχετε για το κάθε κριτήριο/δείκτη.

1.3.1, 1.3.2 & 1.3.11: Η επιτροπή εκφράζει την επιφύλαξή της σε σχέση με το εν λόγω ερώτημα, δεδομένης της ρευστής παρούσας κατάστασης όσον αφορά την οριστικοποίηση της συνεργασίας των ακαδημαϊκών που αποτέλεσαν τη συμβουλευτική ομάδα που εμπλέκεται στα περιεχόμενα της παρούσας πρότασης. Προτίνεται, δεδομένης της ονομασίας του προγράμματος (BSc in Economics), να επανεξεταστεί σε κατάλληλη μέλλουσα ευκαιρία η ανάθεση της εν γένει υψηλής ακαδημαϊκής εποπτείας του προγράμματος σε ομάδα καθηγητών που να περιλαμβάνει μέλη με πρωτογενές ερευνητικό πεδίο την οικονομική θεωρία και πολιτική.

2. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ ΚΑΙ ΤΙΤΛΟΙ ΣΠΟΥΔΩΝ						
2.1	Σκοπός και μαθησιακά αποτελέσματα του Προγράμματος Σπουδών	1	2	3	4	5
2.1.1	Ο σκοπός και οι στόχοι του προγράμματος σπουδών διατυπώνονται σε μορφή αναμενόμενων μαθησιακών αποτελεσμάτων και συνάδουν με την αποστολή και τη στρατηγική του ιδρύματος.				X	
2.1.2	Ο σκοπός του προγράμματος και τα μαθησιακά αποτελέσματα αξιοποιούνται ως οδηγός για τον σχεδιασμό του προγράμματος σπουδών.			X		
2.1.3	Ο τίτλος και το πρόγραμμα σπουδών ανταποκρίνονται στις βασικές πρόνοιες των αντίστοιχων Επαγγελματικών και Επιστημονικών Σωμάτων, για σκοπούς εγγραφής στα σώματα αυτά.				X	
2.1.4	Το περιεχόμενο του προγράμματος, οι μορφές αξιολόγησης, τα διδακτικά υλικά και ο εξοπλισμός οδηγούν στην επίτευξη του σκοπού του προγράμματος και στη διασφάλιση των αναμενόμενων μαθησιακών αποτελεσμάτων.			X		
2.1.5	Τα αναμενόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του προγράμματος σπουδών είναι γνωστά στους φοιτητές/τριες και στα μέλη του ακαδημαϊκού και διδακτικού προσωπικού.				X	
2.1.6	Η μαθησιακή διαδικασία είναι κατάλληλα σχεδιασμένη, ώστε να επιτυγχάνονται τα επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα.				X	
2.1.7	Ο τίτλος σπουδών που απονέμεται στους/στις φοιτητές/τριες ανταποκρίνεται στον σκοπό και στα μαθησιακά αποτελέσματα του προγράμματος.			X		
<p>Αιτιολογήστε την αριθμητική αξιολόγηση και σημειώστε τα επιπρόσθετα σχόλια που πιθανόν να έχετε για το κάθε κριτήριο/δείκτη.</p> <p>2.1.2 & 2.1.4: Παρατηρείται ότι η λίστα με τα αναμενόμενα μαθησιακά αποτελέσματα των ενότητων του προγράμματος είναι ιδιαίτερα ευρεία και όχι επαρκώς σαφής. Προτείνεται η υιοθέτηση μιας μικρότερης και πιο εύκολα διαχειρίσιμης λίστας με αναμενόμενα μαθησιακά αποτελέσματα, στα πρότυπα της πρακτικής των SMART objectives.</p> <p>2.1.7 Προτείνεται μια εμπειριστατωμένη αναθεώρηση της σχέσης του τίτλου σπουδών με τα προτινόμενα μαθήματα και τα σχετικά περιεχόμενά τους. Για παράδειγμα, ενδείκνυται η αντικατάσταση κάποιων λιγότερο συναφών μαθημάτων κορμού με μαθήματα όπως Διεθνή Οικονομικά, Δημόσια Οικονομικά, Βιομηχανική Οργάνωση κ.τ.λ.</p>						

2.2	Δομή και Περιεχόμενο του Προγράμματος Σπουδών	1	2	3	4	5
2.2.1	Τα αναλυτικά προγράμματα των μαθημάτων καθορίζουν με σαφήνεια τα επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα, το περιεχόμενο, τις διδακτικές και μαθησιακές προσεγγίσεις και τον τρόπο αξιολόγησης της επίδοσης των φοιτητών/τριών.			X		
2.2.2	Εφαρμόζεται το Ευρωπαϊκό Σύστημα Συσσώρευσης και Μεταφοράς Πιστωτικών Μονάδων (ECTS) και υπάρχει πραγματική αντιστοιχία πιστωτικών μονάδων και φόρτου εργασίας κατά μάθημα και κατά εξάμηνο για τον φοιτητή, είτε αυτός παρακολουθεί συγκεκριμένο πρόγραμμα σπουδών είτε είναι εγγεγραμμένος και φοιτά παράλληλα σε περισσότερα προγράμματα σπουδών, σύμφωνα με την ευρωπαϊκή πρακτική στα ιδρύματα ανώτερης εκπαίδευσης.				X	
2.2.3	Το πρόγραμμα σπουδών είναι δομημένο με συνεκτικό τρόπο και ακολουθία, ώστε έννοιες που λειτουργούν ως προϋποθέσεις να προηγούνται της διδασκαλίας άλλων πιο σύνθετων και γνωστικά πιο απαιτητικών εννοιών.			X		
2.2.4	Ο τίτλος του προγράμματος, τα μαθησιακά αποτελέσματα, και το περιεχόμενο είναι συμβατά μεταξύ τους.			X		
2.2.5	Το πρόγραμμα σπουδών, πέραν των μαθημάτων στα κύρια γνωστικά αντικείμενα, περιέχει ικανοποιητικό αριθμό μαθημάτων γενικής εκπαίδευσης.				X	
2.2.6	Το περιεχόμενο των μαθημάτων και ενοτήτων και οι αντίστοιχες εκπαιδευτικές δραστηριότητες είναι κατάλληλες για την επίτευξη των επιδιωκόμενων μαθησιακών αποτελεσμάτων σε ό,τι αφορά στις γνώσεις, στις δεξιότητες και στις ικανότητες που πρέπει να αναπτύσσουν οι φοιτητές/τριες.			X		
2.2.7	Ο αριθμός και το περιεχόμενο των μαθημάτων του προγράμματος είναι επαρκή για την επίτευξη των μαθησιακών αποτελεσμάτων.			X		
2.2.8	Το περιεχόμενο των μαθημάτων του προγράμματος αντικατοπτρίζει τα τελευταία επιτεύγματα / εξελίξεις στην επιστήμη, στις τέχνες, στην έρευνα και στην τεχνολογία.			X		
2.2.9	Δίνεται ευελιξία επιλογών / δυνατότητα προσαρμογής στις προσωπικές ανάγκες ή στις ανάγκες των φοιτητών/τριών με ειδικές ανάγκες.				X	

Αιτιολογήστε την αριθμητική αξιολόγηση και σημειώστε τα επιπρόσθετα σχόλια που πιθανόν να έχετε για το κάθε κριτήριο/δείκτη.

2.1.1, 2.2.4, 2.2.4, 2.2.6, 2.2.7 & 2.2.8: Όπως προαναφέρθηκε στο σχόλιο της ενότητας 2.1.7, προτείνεται μια εμπειριστατωμένη αναθεώρηση της σχέσης του τίτλου σπουδών με τα προτινόμενα μαθήματα, όπως και ένας πιο λεπτομερής προσδιορισμός του περιεχομένου των μαθημάτων. Επίσης, παρατηρείται μία σχετική επανάληψη των ιδίων περιεχομένων σε διάφορα μαθήματα. Σε συνδυασμό με το σχόλιο 2.1.2 & 2.1.4, που αφορά στην ευρύτητα και την έλλειψη σαφήνειας των αναμενομένων μαθησιακών αποτελεσμάτων, προτείνεται μία σαφέστερη αντιστοίχιση της ύλης και περιεχομένων του κάθε μαθήματος με μία μικρότερη και πιο συγκεκριμένη λίστα αναμενομένων μαθησιακών αποτελεσμάτων για κάθε μάθημα.

Σημειώστε πόσοι αναμένεται να είναι οι φοιτητές με παράλληλη φοίτηση και σε άλλο ακαδημαϊκό ίδρυμα, με βάση την ως τώρα γνώση σας για φοιτητές με παράλληλη φοίτηση στα προγράμματα του Ιδρύματός σας.

Δ / Ε

2.3	Διασφάλιση Ποιότητας του Προγράμματος Σπουδών	1	2	3	4	5
2.3.1	Οι ρυθμίσεις που αφορούν στη διασφάλιση της ποιότητας του προγράμματος σπουδών καθορίζουν σαφείς αρμοδιότητες και διαδικασίες.				X	
2.3.2	Διασφαλίζεται η συμμετοχή στις διαδικασίες του συστήματος διασφάλισης ποιότητας του προγράμματος σπουδών				X	
	2.3.2.1 των μελών του ακαδημαϊκού προσωπικού				X	
	2.3.2.2 των μελών του διοικητικού προσωπικού				X	
	2.3.2.3 των φοιτητών/τριών				X	
2.3.3	Ο οδηγός, ή/και οι κανονισμοί διασφάλισης ποιότητας παρέχουν αναλυτικές πληροφορίες και στοιχεία για την υποστήριξη και διαχείριση του προγράμματος σπουδών.				X	
2.3.4	Η διαδικασία διασφάλισης ποιότητας αποτελεί ακαδημαϊκή διαδικασία και δεν υπόκειται σε περιορισμούς από μη ακαδημαϊκούς παράγοντες.				X	

Αιτιολογήστε την αριθμητική αξιολόγηση και σημειώστε τα επιπρόσθετα σχόλια που πιθανόν να έχετε για το κάθε κριτήριο/δείκτη.

Σημειώνεται ότι παρότι το πρόγραμμα βρίσκεται σε φάση διαμόρφωσης, οι ενδείξεις κατά την επίσκεψη που πραγματοποιήθηκε ήταν θετικές ως προς τη μελλοντική διασφάλιση ποιότητας σπουδών.

2.4	Διαχείριση του Προγράμματος Σπουδών	1	2	3	4	5
2.4.1	Διενεργείται αποτελεσματική διαχείριση του προγράμματος σπουδών όσον αφορά στον σχεδιασμό, στην έγκριση, στην παρακολούθηση και στην αναθεώρησή του.				X	
2.4.2	Διασφαλίζεται ότι τα μαθησιακά αποτελέσματα μπορούν να επιτευχθούν στη βάση του προβλεπόμενου χρονοδιαγράμματος.				X	
2.4.3	Διασφαλίζεται ότι η διαδικασία διαχείρισης και ανάπτυξης των προγραμμάτων σπουδών είναι ακαδημαϊκή διαδικασία η οποία λειτουργεί χωρίς οποιεσδήποτε μη ακαδημαϊκές παρεμβάσεις.				X	
2.4.4	Η ακαδημαϊκή ιεραρχία του ιδρύματος (Πρύτανης, Αντιπρυτάνεις, Κοσμήτορες, Πρόεδροι και Συντονιστές προγραμμάτων, ακαδημαϊκό προσωπικό) έχουν την αποκλειστική ευθύνη για την ακαδημαϊκή αριστεία και την ανάπτυξη των προγραμμάτων σπουδών.				X	
2.4.5	Οι πληροφορίες που αφορούν στο πρόγραμμα σπουδών αναρτώνται δημόσια και περιλαμβάνουν:				X	
2.4.5.1	Τις διατάξεις αναφορικά με τις πιστώσεις μονάδων				X	
2.4.5.2	Τα αναμενόμενα μαθησιακά αποτελέσματα				X	
2.4.5.3	Τη μεθοδολογία				X	
2.4.5.4	Τις περιγραφές των μαθημάτων				X	
2.4.5.5	Τη δομή του προγράμματος				X	
2.4.5.6	Τα κριτήρια εισδοχής				X	
2.4.5.7	Τη μορφή και τις διαδικασίες αξιολόγησης των φοιτητών/τριών				X	
2.4.6	Η απονομή του τίτλου σπουδών συνοδεύεται από «Παράρτημα Διπλώματος» (diploma supplement) το οποίο είναι σύμφωνο με τις ευρωπαϊκές και διεθνείς προδιαγραφές.				X	
2.4.7	Διασφαλίζεται αποτελεσματικός μηχανισμός αξιολόγησης του προγράμματος σπουδών από τους/τις φοιτητές/τριες.				X	
2.4.8	Η αναγνώριση και η μεταφορά πιστωτικών μονάδων από προηγούμενη φοίτηση ρυθμίζεται με διαδικασίες και κανονισμούς οι οποίοι διασφαλίζουν ότι οι περισσότερες πιστωτικές μονάδες απονέμονται από το ίδρυμα που απονέμει τον τίτλο.				X	

Αιτιολογήστε την αριθμητική αξιολόγηση και σημειώστε τα επιπρόσθετα σχόλια που πιθανόν να έχετε για το κάθε κριτήριο/δείκτη.

Σημειώνεται ότι παρότι το πρόγραμμα βρίσκεται σε φάση διαμόρφωσης, οι ενδείξεις κατά την επίσκεψη που πραγματοποιήθηκε ήταν θετικές ως προς τη μελλοντική διαχείριση του προγράμματος σπουδών.

Σημειώστε σε περίπτωση πρακτικής άσκησης:

- Πόσες είναι οι πιστωτικές μονάδες για μαθήματα και πόσες για την πρακτική άσκηση
- Σε ποιο εξάμηνο γίνεται η πρακτική άσκηση
- Αν η πρακτική άσκηση γίνεται στην χώρα στην οποία εδρεύει το ίδρυμα που απονέμει τον τίτλο.

Δ / Ε

2.5	Διεθνής Διάσταση του Προγράμματος Σπουδών	1	2	3	4	5
2.5.1	Οι συνεργασίες του προγράμματος με άλλα ιδρύματα συγκρίνονται θετικά με αντίστοιχες συνεργασίες άλλων τμημάτων / προγραμμάτων σπουδών στον ευρωπαϊκό και διεθνή χώρο.				X	
2.5.2	Προσελκύονται Επισκέπτες Καθηγητές εγνωσμένου κύρους.				X	
2.5.3	Συμμετέχουν οι φοιτητές/τριες σε προγράμματα ανταλλαγών.				X	
2.5.4	Η ακαδημαϊκή φυσιογνωμία του προγράμματος σπουδών είναι συμβατή με αντίστοιχα προγράμματα σπουδών στον κυπριακό χώρο και διεθνώς.				X	

Αιτιολογήστε την αριθμητική αξιολόγηση και σημειώστε τα επιπρόσθετα σχόλια που πιθανόν να έχετε για το κάθε κριτήριο/δείκτη.

Κρίνεται ότι η διεθνής διάσταση των προγραμμάτων σπουδών θα είναι ικανοποιητική και συγκρίσιμη με αντίστοιχα προγράμματα.

Σχολιάστε, επίσης, τον βαθμό στον οποίο το πρόγραμμα συγκρίνεται θετικά με τα αντίστοιχα προγράμματα που λειτουργούν στην Κύπρο και στο εξωτερικό σε Ιδρύματα της ίδιας βαθμίδας.

Κρίνεται ότι η διεθνής διάσταση των προγραμμάτων σπουδών θα είναι ικανοποιητική και συγκρίσιμη με αντίστοιχα προγράμματα.

2.6	Σύνδεση με αγορά εργασίας και κοινωνία	1	2	3	4	5
2.6.1	Οι διαδικασίες οι οποίες εφαρμόστηκαν για την ανταπόκριση του προγράμματος στις επιστημονικές και επαγγελματικές δραστηριότητες των αποφοίτων είναι επαρκείς και αποτελεσματικές.				X	
2.6.2	Με βάση τη μελέτη βιωσιμότητας αναμένεται απορρόφηση των αποφοίτων σε ικανοποιητικό βαθμό.				X	
2.6.3	Τα οφέλη της κοινωνίας από το πρόγραμμα σπουδών είναι σημαντικά.				X	
<p>Αιτιολογήστε την αριθμητική αξιολόγηση και σημειώστε τα επιπρόσθετα σχόλια που πιθανόν να έχετε για το κάθε κριτήριο/δείκτη.</p> <p>Οι τρεις εξειδικεύσεις του προγράμματος διαφαίνονται να προκύπτουν από διαπιστωμένες ανάγκες της αγοράς εργασίας. Πιθανώς μία έρευνα από την πλευρά της οπτικής των εργοδοτών θα παρείχε την απαραίτητη συμπληρωματική εικόνα.</p>						

3. ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΕΡΓΟ ΚΑΙ Η ΣΥΝΕΡΓΕΙΑ ΜΕ ΤΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ						
3.1	Συνέργεια Έρευνας και Διδασκαλίας	1	2	3	4	5
3.1.1	Διασφαλίζεται ότι η διδασκαλία και η μάθηση έχει επαρκώς διαφωτιστεί από την έρευνα.				X	
3.1.2	Τα νέα αποτελέσματα της έρευνας είναι ενσωματωμένα στο περιεχόμενο του προγράμματος σπουδών.				X	
3.1.3	Παρέχονται επαρκείς και ικανοποιητικές εγκαταστάσεις και εξοπλισμός για τη στήριξη των ερευνητικών συνιστωσών του προγράμματος σπουδών τα οποία είναι διαθέσιμα και προσβάσιμα στο προσωπικό και στους φοιτητές/τριες.				X	
3.1.4	Τα αποτελέσματα της ερευνητικής δραστηριότητας του ακαδημαϊκού προσωπικού δημοσιεύονται σε διεθνή περιοδικά με το σύστημα κριτών, σε διεθνή συνέδρια, πρακτικά συνεδριών εκδόσεις κλπ.				X	
3.1.5	Η εξωτερική, μη κρατική, χρηματοδότηση των ερευνητικών δραστηριοτήτων του ακαδημαϊκού προσωπικού συγκρίνεται θετικά με τη χρηματοδότηση των άλλων ιδρυμάτων στην Κύπρο και στο εξωτερικό.				X	
3.1.6	Η εσωτερική, χρηματοδότηση των ερευνητικών δραστηριοτήτων του ακαδημαϊκού προσωπικού συγκρίνεται θετικά με τη χρηματοδότηση των άλλων ιδρυμάτων στην Κύπρο και στο εξωτερικό.				X	
3.1.7	Η πολιτική, έμμεσης ή άμεσης, εσωτερικής χρηματοδότησης των ερευνητικών δραστηριοτήτων του ακαδημαϊκού προσωπικού είναι ικανοποιητική.				X	
3.1.8	Η συμμετοχή των φοιτητών/τριών, ακαδημαϊκού, εκπαιδευτικού και διοικητικού προσωπικού του προγράμματος σε ερευνητικές δραστηριότητες και έργα είναι ικανοποιητική.				X	
3.1.9	Η εκπαίδευση φοιτητών/τριών στην ερευνητική διαδικασία είναι επαρκής				X	
<p>Αιτιολογήστε την αριθμητική αξιολόγηση και σημειώστε τα επιπρόσθετα σχόλια που πιθανόν να έχετε για το κάθε κριτήριο/δείκτη.</p> <p>Λόγω της φύσεως του προγράμματος, αλλά και του τομέα των οικονομικών σε προπτυχιακό επίπεδο, η αναμενόμενη διάχυση των αποτελεσμάτων και διαδικασιών της έρευνας στη διδασκαλία είναι έμμεση.</p>						

4. ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ, ΦΟΙΤΗΤΙΚΗΣ ΜΕΡΙΜΝΑΣ ΚΑΙ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ ΤΟΥ ΔΙΔΑΚΤΙΚΟΥ ΕΡΓΟΥ						
4.1	Διοικητικοί Μηχανισμοί	1	2	3	4	5
4.1.1	Υπάρχει Υπηρεσία Φοιτητικής Μέριμνας που υποστηρίζει τους φοιτητές/τριες στα ακαδημαϊκά και προσωπικά τους προβλήματα και δυσκολίες.				X	
4.1.2	Οι θεσμοθετημένοι διοικητικοί μηχανισμοί για παρακολούθηση και στήριξη φοιτητών είναι επαρκείς.				X	
4.1.3	Η απόδοση των μηχανισμών αυτών αξιολογείται στη βάση συγκεκριμένων κριτηρίων.				X	
<p>Αιτιολογήστε την αριθμητική αξιολόγηση και σημειώστε τα επιπρόσθετα σχόλια που πιθανόν να έχετε για το κάθε κριτήριο/δείκτη.</p> <p>Θεωρείται αξιόπαινη η προσπάθεια ενημέρωσης των μέτρων υποστήριξης φοιτητών με ειδικές ικανότητες, μέσω άμεσης επικοινωνίας με ειδικούς φορείς.</p>						
4.2	Υποδομές / Υποστήριξη	1	2	3	4	5
4.2.1	Υπάρχουν κατάλληλα βιβλία και έγκριτα περιοδικά που υποστηρίζουν το πρόγραμμα.				X	
4.2.2	Υπάρχει υποστηρικτική πλατφόρμα εσωτερικής επικοινωνίας.				X	
4.2.3	Οι εγκαταστάσεις είναι επαρκείς σε αριθμό και μέγεθος.				X	
4.2.4	Ο εξοπλισμός που χρησιμοποιείται στη διδασκαλία και την εκμάθηση (εργαστηριακός και ηλεκτρονικός εξοπλισμός, αναλώσιμα, κ.τ.λ.) είναι ποσοτικά και ποιοτικά επαρκής.				X	
4.2.5	Το διδακτικό υλικό (βιβλία, εγχειρίδια, επιστημονικά περιοδικά, βάσεις δεδομένων) είναι επαρκές και εύκολα προσβάσιμο από τους φοιτητές/τριες.				X	
4.2.6	Το διδακτικό υλικό (βιβλία, εγχειρίδια, επιστημονικά περιοδικά, βάσεις δεδομένων) ενημερώνεται με τις πιο πρόσφατες εκδόσεις, σε τακτά χρονικά διαστήματα.				X	
4.2.7	Παρέχονται, στο διδακτικό προσωπικό, δυνατότητες επιμόρφωσης σε μεθόδους διδασκαλίας, στην εκπαίδευση ενηλίκων και στις νέες τεχνολογίες στη βάση δομημένου πλαισίου μάθησης.				X	

Αιτιολογήστε την αριθμητική αξιολόγηση και σημειώστε τα επιπρόσθετα σχόλια που πιθανόν να έχετε για το κάθε κριτήριο/δείκτη.

Σημειώνεται ότι είναι επιθυμητή η πιστοποίηση εκπαίδευσης του προσωπικού, με έμφαση στην επιμόρφωση σε μεθόδους διδασκαλίας, στην εκπαίδευση ενηλίκων και στις νέες τεχνολογίες

4.3	Οικονομικοί Πόροι	1	2	3	4	5
4.3.1	Η διαχείριση και διάθεση των οικονομικών πόρων του προγράμματος σπουδών επιτρέπουν την ανάπτυξη του προγράμματος και του ακαδημαϊκού/εκπαιδευτικού προσωπικού.				X	
4.3.2	Η διάθεση των οικονομικών πόρων που αφορούν ακαδημαϊκά θέματα είναι αρμοδιότητα των θεσμικών ακαδημαϊκών οργάνων.				X	
4.3.3	Οι αμοιβές του ακαδημαϊκού και άλλου προσωπικού είναι ανάλογες με τις αμοιβές ακαδημαϊκού και άλλου προσωπικού αντίστοιχων ιδρυμάτων στην Κύπρο.				X	
4.3.4	Τα δίδακτρα των φοιτητών/τριών συνάδουν με τα δίδακτρα αντίστοιχων ιδρυμάτων				X	

Αιτιολογήστε την αριθμητική αξιολόγηση και σημειώστε τα επιπρόσθετα σχόλια που πιθανόν να έχετε για το κάθε κριτήριο/δείκτη.

Το πιο κάτω κριτήριο ισχύει επιπρόσθετα για τα εξ αποστάσεως προγράμματα σπουδών.

5.	ΕΞ ΑΠΟΣΤΑΣΕΩΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ	1	2	3	4	5
5.1	Οι διαδικασίες ανατροφοδότησης των διδασκόντων αναφορικά με την αξιολόγηση του διδακτικού τους έργου από τους φοιτητές είναι ικανοποιητικές.				X	
5.2	Η διαδικασία και οι προϋποθέσεις πρόσληψης ακαδημαϊκού / διδακτικού προσωπικού διασφαλίζουν ότι οι υποψήφιοι διαθέτουν τις απαραίτητες ικανότητες και εμπειρία για εξ αποστάσεως εκπαίδευση.			X		
5.3	Μέσα από θεσμοθετημένες διαδικασίες, παρέχεται κατάλληλη εκπαίδευση, καθοδήγηση και υποστήριξη στους διδάσκοντες, για να μπορέσουν να υποστηρίξουν αποδοτικά την εκπαιδευτική διαδικασία.				X	

5.4	Οι μηχανισμοί ελέγχου της επίδοσης των φοιτητών είναι ικανοποιητικοί.				X	
5.5	Παρέχεται κατάλληλη καθοδήγηση στους εκπαιδευόμενους από τους διδάσκοντες μέσα από θεσμοθετημένες διαδικασίες.			X		
5.6	Εξασφαλίζεται σε ικανοποιητικό βαθμό η ομαλή εξ αποστάσεως επικοινωνία εκπαιδευτικού προσωπικού και φοιτητών.				X	
5.7	Διασφαλίζεται η συνέπεια της αξιολόγησης, η ισότιμη εφαρμογή της σε όλους τους/τις φοιτητές/τριες και η τήρηση προκαθορισμένων διαδικασιών.				X	
5.8	Το διδακτικό υλικό (βιβλία, εγχειρίδια, επιστημονικά περιοδικά, βάσεις δεδομένων) πληροί τις προδιαγραφές που προβλέπει η μεθοδολογία της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης και επικαιροποιείται σε τακτά χρονικά διαστήματα.				X	
5.9	Το πρόγραμμα διαθέτει κατάλληλες και επαρκείς υποδομές υποστήριξης της μάθησης.				X	
5.10	Οι υποστηρικτικές υποδομές είναι εύκολα προσβάσιμες.				X	
5.11	Οι φοιτητές ενημερώνονται και εκπαιδεύονται σχετικά με τα διαθέσιμες εκπαιδευτικές υποδομές.				X	
5.12	Οι διαδικασίες συστηματικού ελέγχου και βελτίωσης των υποστηρικτικών υπηρεσιών είναι συχνές και αποτελεσματικές.				X	
5.13	Οι υποδομές για εξ αποστάσεως εκπαίδευση είναι συγκρίσιμες με τις υποδομές Πανεπιστημίων στην Ευρωπαϊκή Ένωση και διεθνώς.				X	
5.14	Οι υπηρεσίες ηλεκτρονικής βιβλιοθήκης παρέχονται σύμφωνα με τη διεθνή πρακτική, ώστε να υποστηρίζονται οι ανάγκες των φοιτητών και των διδασκόντων.					X
5.15	Οι φοιτητές/τριες και οι διδάσκοντες έχουν πρόσβαση στις απαραίτητες για το πρόγραμμα, το επίπεδο και τον τρόπο διδασκαλίας τους ηλεκτρονικές πηγές πληροφόρησης.				X	
5.16	Το ποσοστό του διδακτικού προσωπικού σε ένα πρόγραμμα σπουδών που προσφέρεται εξ αποστάσεως, το οποίο κατέχει διδακτορικό τίτλο, δεν είναι μικρότερο από 75%.					X
Αιτιολογήστε την αριθμητική αξιολόγηση και σημειώστε τα επιπρόσθετα σχόλια που πιθανόν να έχετε για το κάθε κριτήριο/δείκτη.						

Σχετικά με το Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών Εξ Αποστάσεως (στο εξής «ΠΠΣεξΑ»), η Επιτροπή Εξωτερικής Αξιολόγησης (στο εξής ΕΕΑ) έχει να κάνει ορισμένες παρατηρήσεις.

Η ανατροφοδότηση των διδασκόντων αναφορικά με την αξιολόγηση του διδακτικού τους έργου από τις φοιτήτριες και τους φοιτητές κρίνεται ως ικανοποιητική, καθώς έχουν προσδιοριστεί συγκεκριμένες διαδικασίες, σαφώς καθορισμένες, για το θέμα αυτό. Ήδη η ΕΕΑ ενημερώθηκε ότι έχει εκπονηθεί σχετικό ερωτηματολόγιο, το οποίο και παραδόθηκε στην ΕΕΑ και αφορά την αξιολόγηση των διδασκόντων από τις φοιτήτριες και τους φοιτητές.

Οι νέοι προσλαμβανόμενοι διδάσκοντες για το ΠΠΣεξΑ δεν έχουν κατ' ανάγκη τις απαραίτητες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες για να διδάξουν σε ένα Προπτυχιακό Πρόγραμμα εξ Αποστάσεως, δεδομένου ότι αυτή δεν είναι τυπικά μια απαίτηση για την πρόσληψή τους. Αυτό ισχύει, τόσο για τα μόνιμα μέλη του Εκπαιδευτικού Προσωπικού, όσο και για τους προσλαμβανόμενους ΣΕΠ.

Το ΠΠΣεξΑ περιλαμβάνει ωστόσο πολλές διαδικασίες που διασφαλίζουν ως τελικό αποτέλεσμα την απόκτηση των απαιτούμενων γνώσεων, ικανοτήτων και δεξιοτήτων, εκ μέρους του νέου προσλαμβανόμενου ακαδημαϊκού / διδακτικού προσωπικού. Παρόλα αυτά, αυτές οι διαδικασίες προκαταρκτικής προετοιμασίας αλλά και συνεχούς επικαιροποίησης των γνώσεων, τόσο των νέων (=μη-πεπειραμένων) όσο και των παλαιότερων διδασκόντων, θα πρέπει μάλλον να ενισχυθεί στο ιδιαίτερο τμήμα που σχετίζεται με την τηλεδιάσκεψη. Συγκεκριμένα, προτείνεται να συμπεριληφθεί μια κατάρτιση εστιασμένη στις ιδιαιτερότητες της σύγχρονης εκπαίδευσης – όχι κατ' ανάγκη μακρόχρονη. Η σχετική Μονάδα εξ Αποστάσεως Μάθησης του Πανεπιστημίου θα πρέπει εξάλλου με συστηματικό τρόπο να ενημερώνει τους νέους (=μη πεπειραμένους), αλλά και τους πιο πεπειραμένους διδάσκοντες, τόσο για τις καλές πρακτικές στη σύγχρονη και τη μεικτή (blended) εκπαίδευση, όσο και για τα σημαντικά ερευνητικά ευρήματα για τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματά της κάθε μιας (ενδεχομένως και με σποραδικά σεμινάρια, προσκλήσεις έγκριτων ερευνητών και επιστημόνων, ανταλλαγή απόψεων με ομόλογα τμήματα άλλων Ιδρυμάτων, με ανταλλαγές ειδικών μέσω Ευρωπαϊκών προγραμμάτων κ.ά.). Είναι προφανές ότι και εσωτερικές διαδικασίες ενημέρωσης (από πεπειραμένους διδάσκοντες προς τους νεότερους) μπορούν να είναι πολύ αποτελεσματικές. Επισημαίνεται, για παράδειγμα, ότι στις τηλεδιασκέψεις είναι εξαιρετικά σημαντικό η διδασκαλία να περιλαμβάνει διαδραστικές δραστηριότητες, αλλιώς υπάρχει σημαντικός κίνδυνος κόπωσης των σπουδαστριών και σπουδαστών. Καθώς το εν λόγω ΠΠΣεξΑ είναι ένα καινούριο πρόγραμμα, η ύπαρξη στέρεων μηχανισμών, θεσμοθετημένων και υπό έλεγχο, και για την εξασφάλιση υψηλής ποιότητας μαθημάτων θα έχει μια συνολική πολύ θετική επίδραση στην περαιτέρω πορεία του προγράμματος.

Οι μηχανισμοί ελέγχου της επίδοσης των φοιτητών κρίνονται ως πολύ ικανοποιητικοί. Οι αξιολογήσεις των σπουδαστών γενικά εντάσσονται μέσα σε ένα καλά προσδιορισμένο πλαίσιο και οι σχετικές διαδικασίες φαίνονται ότι εφαρμόζονται ισότιμα για όλους τους σπουδαστές και τις σπουδάστριες και με

συνέπεια. Επίσης, οι τελικές εξετάσεις σε κάθε ΘΕ διενεργούνται με φυσική παρουσία των φοιτητριών και φοιτητών και εξασφαλίζονται, σύμφωνα με όσα αναγράφονται στο σχετικό εσωτερικό κανονισμό εξετάσεων, αλλά και κατετέθησαν από την ακαδημαϊκώς υπεύθυνη του ΠΠΣεξΑ, όλες οι προδιαγραφές ποιότητας και διευκόλυνσης πρόσβασης για άτομα που βρίσκονται σε άλλες χώρες, έχουν κινητικά ή άλλα φυσικά προβλήματα. Θα πρέπει ωστόσο να επισημανθεί ότι το ΠΠΣεξΑ δε φαίνεται να έχει ιδιαίτερους κανόνες, σαφώς προσδιορισμένους, που να διέπουν τη διαχείριση των data από τις δραστηριότητες των σπουδαστών, με σεβασμό τόσο στην ακαδημαϊκή δεοντολογία, όσο και γενικότερα στην ιδιωτικότητα των σπουδαστών. Δε φαίνεται επίσης οι φοιτήτριες και οι φοιτητές να ενημερώνονται, με σαφή τρόπο (για παράδειγμα με ένα γραπτό κείμενο ή μια ανακοίνωση) για το θέμα αυτό, από την αρχή του Προγράμματος. Η ενημέρωση αυτή θα ήταν μια καλή πρακτική.

Ένα στοιχείο που χρήζει ιδιαίτερης προσοχής σχετίζεται με την παρουσία των σπουδαστών στο πλαίσιο των σύγχρονων συνεδριών (τηλεδιάσκεψης). Συγκεκριμένα, αν έγινε καλά αντιληπτή η λειτουργία του ΠΠΣεξΑ, είναι δυνατόν, τουλάχιστον θεωρητικά, κάποιος να ολοκληρώσει τις σπουδές του (όλων των ετών) χωρίς να μετέχει σε καμία συνεδρία διδασκαλίας. Αυτό, θέτει ένα θέμα ακαδημαϊκότητας, καθώς οι προδιαγραφές προσιδιάζουν σε ένα MOOC, παρά σε ένα Πρόγραμμα Σπουδών Πανεπιστημιακού επιπέδου. Η παρακολούθηση ενός βιντεοσκοπημένου μαθήματος είναι υποκατάστατο και όχι ισοδύναμο του πραγματικού μαθήματος. Αν ήταν έτσι, σε τελευταία, ανάλυση, θα μπορούσαν οι διδάσκοντες να βιντεοσκοπήσουν από την αρχή όλα τα μαθήματα, να τα αναρτήσουν και να μη γίνονται σύγχρονες συνεδρίες. Γίνεται αντιληπτό ότι οι φοιτητές και φοιτήτριες θα είναι ενδεχομένως ενήλικοι με υποχρεώσεις κοινωνικές, εργασία και λοιπές υποχρεώσεις (υπόθεση που μένει να επαληθευτεί όταν θα αρχίσει το πρόγραμμα). Η ΕΕΑ εκτιμά ότι ένα ποσοστό παρουσιών στις σύγχρονες συνεδρίες είναι απαραίτητο, ιδιαίτερα σε ένα γενικό πρόγραμμα οικονομικών όπως το BSc Economics, αλλιώς η σπουδή στο Πανεπιστήμιο εκπίπτει σε μια διαδικασία όπου απουσιάζει εντελώς η αλληλεπίδραση σε πραγματικό χρόνο μεταξύ των μελών της ακαδημαϊκής κοινότητας. Το ποσοστό αυτό των παρουσιών μπορεί να καθοριστεί από το ίδιο το ΠΠΣεξΑ.

Οι υποδομές και οι μηχανισμοί υποστήριξης των σπουδαστριών και σπουδαστών κρίνονται ως ικανοποιητικές και είναι εύκολα προσβάσιμες. Οι σπουδάστριες και οι σπουδαστές ενημερώνονται επαρκώς για τις διαθέσιμες εκπαιδευτικές υποδομές του ΠΠΣεξΑ και υπάρχουν διαδικασίες κατάρτισης και ενημέρωσης τους, εφόσον χρειαστεί. Υπάρχουν διαδικασίες, συστηματικές, για τον έλεγχο και τη βελτίωση των υπηρεσιών αυτών.

Το εν γένει διδακτικό υλικό (που περιλαμβάνει εγχειρίδια, αλλά και πολυμεσικούς πόρους (όπως βίντεο πρωτογενή, αλλά και παραπομπές σε γνωστές πηγές ψηφιακών πόρων, βάσεων δεδομένων κ.λπ., καθώς και σε εξειδικευμένα ψηφιακά αποθετήρια) πληροί τα κριτήρια διδακτικού υλικού της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης και, σύμφωνα με τις δηλώσεις των υπευθύνων του ΠΠΣεξΑ, θα επικαιροποιείται τακτικά. Ακόμη, οι υπηρεσίες ηλεκτρονικής βιβλιοθήκης είναι

πολύ υψηλού επιπέδου και εναρμονίζονται με τις διεθνείς πρακτικές. Η δόμηση του υλικού σε χρονικές ενότητες στην πλατφόρμα moodle φαίνεται να είναι καλή. Δυστυχώς, τα μέλη της ΕΕΑ δεν απέκτησαν πρόσβαση στο χώρο της πλατφόρμας, ώστε να εκφέρουν μια εμπειριστατωμένη γνώμη για το σύνολο των δραστηριοτήτων που υλοποιούνται ανά εβδομάδα κ.λπ. Οι σπουδάστριες και οι σπουδαστές, αλλά και οι διδάσκουσες και οι διδάσκοντες, προγραμματίζεται να έχουν άμεση και απρόσκοπτη πρόσβαση στους ψηφιακούς αυτούς πόρους, από οπουδήποτε (υπό την προφανή αίρεση της ύπαρξης σύνδεσης με το Διαδίκτυο).

Γενικά οι υποδομές για την εξ αποστάσεως εκπαίδευση είναι καλής ποιότητας και είναι στο επίπεδο ομόλογων υποδομών άλλων Ευρωπαϊκών Πανεπιστημίων και διεθνώς.

Το επίπεδο σπουδών των διδασκόντων του προδιαγράφεται να είναι υψηλό (από την άποψη των απαιτούμενων τυπικών προσόντων), καθώς προγραμματίζεται να είναι όλες και όλοι ενεργά μέλη ΔΕΠ. Όσον αφορά τους ΣΕΠ, οι οποίοι θα υλοποιήσουν ένα σημαντικό μέρος του όλου ΠΠΣεξΑ, οι σχετικοί κανονισμοί του ΑΠΚυ διασφαλίζουν ότι θα έχουν τα απαιτούμενα προσόντα και την απαραίτητη εμπειρία. Ειδικότερα για την εξ αποστάσεως εκπαίδευση, έχει γίνει σχετική αναφορά ανωτέρω.

Σημειώστε αν ισχύουν τα πιο κάτω, βάζοντας √ στο τετραγωνάκι δίπλα από τη δήλωση. Σε περίπτωση που δεν ισχύουν οι δηλώσεις, σημειώστε τι ισχύει:

Ο ανώτατος αριθμός φοιτητών ανά τμήμα δεν υπερβαίνει τους 30 φοιτητές.	√
Είναι απαραίτητη η διεξαγωγή γραπτών εξετάσεων με φυσική παρουσία υπό την εποπτεία του ιδίου του Ιδρύματος ή υπό την εποπτεία αξιόπιστων φορέων που λειτουργούν στις χώρες των διδασκομένων.	√
Ο αριθμός των τμημάτων εξ αποστάσεως προγράμματος στα οποία διδάσκει το ακαδημαϊκό προσωπικό δεν υπερβαίνει τον αριθμό των μαθημάτων που διδάσκει το διδακτικό προσωπικό στα συμβατικά προγράμματα και ο διδακτικός φόρτος του διδάσκοντος συνυπολογίζεται.	√

Το πιο κάτω κριτήριο ισχύει επιπρόσθετα για τα διδακτορικά προγράμματα σπουδών.

6.	ΔΙΔΑΚΤΟΡΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΣΠΟΥΔΩΝ	1	2	3	4	5
6.1	Διασφαλίζεται η ποιοτική παροχή διδακτορικών σπουδών μέσα από Κανονισμούς Διδακτορικών Σπουδών.		Δ	/	Ε	
6.2	Η δομή και το περιεχόμενο του διδακτορικού προγράμματος σπουδών είναι ικανοποιητικά και διασφαλίζουν την ποιοτική παροχή διδακτορικών σπουδών.		Δ	/	Ε	
6.3	Ο αριθμός του ακαδημαϊκού προσωπικού που θα υποστηρίξει το διδακτορικό πρόγραμμα σπουδών είναι επαρκής.		Δ	/	Ε	
6.4	Οι επιβλέποντες των διδακτορικών διατριβών έχουν τα ακαδημαϊκά προσόντα και την εμπειρία για την εποπτεία των συγκεκριμένων διατριβών.		Δ	/	Ε	
6.5	Η προσβασιμότητα των ενδιαφερόμενων μερών στους κανόνες διδακτορικών σπουδών είναι ικανοποιητική.		Δ	/	Ε	
6.6	Ο αριθμός των διδακτορικών φοιτητών τους οποίους επιβλέπει ένα ακαδημαϊκό μέλος είναι ικανοποιητικός για τη συνεχή και αποτελεσματική ανατροφοδότηση του φοιτητή και σύμφωνος με τα ευρωπαϊκά και διεθνή πρότυπα.		Δ	/	Ε	
6.7	Τα ερευνητικά ενδιαφέροντα των ακαδημαϊκών συμβούλων και επιβλεπόντων είναι ικανοποιητικά και καλύπτουν τα θεματικά πεδία έρευνας των διδακτορικών φοιτητών του προγράμματος.		Δ	/	Ε	

Αιτιολογήστε την αριθμητική αξιολόγηση και σημειώστε τα επιπρόσθετα σχόλια που πιθανόν να έχετε για το κάθε κριτήριο/δείκτη.

Δ / Ε

Σημειώστε τον αριθμό διδακτορικών φοιτητών που επιβλέπει κάθε μέλος ΔΕΠ του προγράμματος και την ακαδημαϊκή βαθμίδα στην οποία βρίσκεται ο επιβλέπων.

Δ / Ε

ΚΑΤΑΛΗΚΤΙΚΑ ΣΧΟΛΙΑ – ΕΙΣΗΓΗΣΕΙΣ

Παρακαλώ να γράψετε τα καταληκτικά σχόλια και εισηγήσεις για το πρόγραμμα σπουδών στο σύνολό του ή για επιμέρους συνιστώσες του προγράμματος σπουδών.

Η Επιτροπή Εξωτερικής Αξιολόγησης (ΕΕΑ), έχοντας υπόψη τις επί μέρους παρατηρήσεις που διατυπώθηκαν παραπάνω, κατέληξε στην ομόφωνη πρόταση πιστοποίησης του προγράμματος BSc Economics του Ανοικτού Πανεπιστημίου Κύπρου, σύμφωνα με την κατατεθείσα πρόταση.

Χωρίς να τίθεται σε αμφιβολία η παραπάνω πρόταση της ΕΕΑ, επισημαίνεται ωστόσο ότι διαπιστώθηκαν οι παρακάτω τομείς που επιδέχονται βελτίωση:

- Συνιστάται η αναθεώρηση του προτεινομένου προγράμματος σπουδών, ούτως ώστε το πρόγραμμα, να μην να προσφέρει τις τρεις εξειδικεύσεις, αλλά ταυτόχρονα να είναι συμβατό με τον τίτλο BSc in Economics (σύμφωνα με τα σχετικά σχόλια στην Ενότητα 2).
- Συνιστάται η κατά το δυνατό και επιθυμητό προσαρμογή των οδηγιών σπουδών, ούτως ώστε να διευκρινίζουν τη λίστα των αναμενομένων μαθησιακών αποτελεσμάτων και να διευκολύνουν την ταυτοποίηση μεταξύ στόχων και περιεχομένου, εξασφαλίζοντας ένα μεγαλύτερο βαθμό εσωτερικής συνέπειας (αποφυγή επικαλύψεων μεταξύ μαθημάτων κ.τ.λ., σύμφωνα με τα σχετικά σχόλια στην Ενότητα 2).
- Συνιστάται να θεσμοθετηθεί ένας ελάχιστος αριθμός παρουσιών των φοιτητών στις σύγχρονες συνεδρίες (σύμφωνα με το σχετικό σχόλιο στην Ενότητα 5).

Όνόματα και υπογραφές Προέδρου και Μελών της Επιτροπής Εξωτερικής Αξιολόγησης:

Όνομα:	Υπογραφή:
Γεωργαντζής Νικόλαος	
Δαγδιλέλης Βασίλειος	
Πάνος Γεώργιος	
Φιλιππόπουλος Απόστολος	

Ημερομηνία: Τετάρτη 15 Φεβρουαρίου 2017

Προγραμματική Αξιολόγηση Πίνακες_050516 Τελικό Ερλ.docx